

Kontrollskrivning 4_09. Svar med kommentarer/Lösningar

1. **A är falskt**, ty \mathbf{u} kan inte skrivas $\mathbf{u} = t\mathbf{v}$, ngt $t \in \mathbf{R}$.

$$\mathbf{B} \text{ är sant, ty om } \theta \text{ är vinkeln mellan } \mathbf{u} \text{ och } \mathbf{v}, \text{ så har vi } \cos\theta = \frac{\mathbf{u} \cdot \mathbf{v}}{|\mathbf{u}| \cdot |\mathbf{v}|} = \frac{\begin{pmatrix} 1 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -2 \\ 1 \\ 1 \end{pmatrix}}{\sqrt{3} \cdot \sqrt{6}} =$$

$$= \frac{-2 - 1 + 1}{\sqrt{3} \cdot \sqrt{6}} = -\frac{2}{\sqrt{3} \cdot \sqrt{6}} < 0, \text{ vilket innebär att } \theta \text{ är trubbig.}$$

$$\mathbf{C} \text{ är falskt, ty } (\mathbf{u} + \mathbf{v}) \cdot (\mathbf{u} - \mathbf{v}) = \begin{pmatrix} -1 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 3 \\ -2 \\ 0 \end{pmatrix} = -3 \neq 0.$$

2. **A är sant**, ty om vi väljer $t = 0$ i linjens ekvation så får vi punkten $(0,0,0)$.

B är sant, (Jämför t.ex. med Ex 4.6 i kompendiet "Vektorer, linjer och plan".) Bilda vektorn

$$\mathbf{u} = \overrightarrow{OP} = \begin{pmatrix} -2 \\ 5 \\ 0 \end{pmatrix}, \text{ så har vi enligt projektnsformeln att den ortogonala projektionen av } \mathbf{u} \text{ på linjens}$$

$$\text{riktningsvektor } \mathbf{v} = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} \text{ är } \mathbf{u}_{\parallel \mathbf{v}} = \frac{\begin{pmatrix} -2 \\ 5 \\ 0 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}}{6} \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} = 2 \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -2 \\ 4 \\ 2 \end{pmatrix}. \text{ Om } Q \text{ är punkten } P\text{'s ortogonala}$$

$$\text{projektion på linjen så är } \overrightarrow{OQ} = \mathbf{u}_{\parallel \mathbf{v}} = \begin{pmatrix} -2 \\ 4 \\ 2 \end{pmatrix}, \text{ vilket innebär att } Q = (-2, 4, 2).$$

$$\mathbf{C} \text{ är sant, ty planet's normalvektor } \mathbf{n} = \begin{pmatrix} 1 \\ -2 \\ -1 \end{pmatrix} \text{ är parallell med linjens riktningvektor } \mathbf{v} = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \\ 1 \end{pmatrix}.$$

3. Det gäller att finna ett plan vars normalvektor är vinkelrät mot det givna planet's normal. Välj t.ex.

$$\text{planet } x - 2z = 0, \text{ så har vi att skalärprodukten mellan planet's normaler } = \begin{pmatrix} 2 \\ -3 \\ 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ -2 \end{pmatrix} = 0.$$

Svar: T.ex. planet $x - 2z = 0$

4. a) Punkten insatt i planet's ekvation ger en ekvation i α : $2\alpha + 3 - (-1) = 3 \Leftrightarrow 2\alpha = -1 \Leftrightarrow \alpha = -\frac{1}{2}$.

$$\text{b) Punkten insatt i planet's ekvation ger } 2 \cdot 3 + \beta - \gamma = 3 \Leftrightarrow \beta - \gamma = -3.$$

Svar: a) $\alpha = -\frac{1}{2}$, b) $\beta - \gamma = -3$.

5. Vi skriver systemet på matrisform: $\begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & | & 1 \\ 3 & 2 & -4 & | & 3 \\ 2 & -1 & -5 & | & 2 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 1 & | & 0 \\ 0 & 3 & 3 & | & 0 \end{pmatrix} \sim \begin{pmatrix} 1 & 1 & -1 & | & 1 \\ 0 & 1 & 1 & | & 0 \\ 0 & 0 & 0 & | & 0 \end{pmatrix} \Leftrightarrow \begin{cases} x = 1 + 2t \\ y = -t \\ z = t \end{cases}, t \in \mathbf{R}.$

Vi kontrollerar genom att sätta in lösningen i resp. ekvation i det ursprungliga systemet.

$$\text{Ekvation 1: VL} = (1 + 2t) + (-t) - t = 1 = \text{HL}, \text{ Ekvation 2: VL} = 3(1 + 2t) + 2(-t) - 4t = 3 = \text{HL},$$

$$\text{Ekvation 3: VL} = 2(1 + 2t) - (-t) - 5t = 2 = \text{HL}. \text{ Kontrollen visar alltså att vi funnit korrekt lösning.}$$

$$\mathbf{Svar:} \begin{pmatrix} x \\ y \\ z \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 0 \\ 0 \end{pmatrix} + t \begin{pmatrix} 2 \\ -1 \\ 1 \end{pmatrix}, t \in \mathbf{R}$$